

ובו התרלְבֵן אָדָם הַרְאָשׁוֹן שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא עָבֵר עַל וַיַּצֵּן, שֶׁהוּא עֲבוֹדָה זָרָה, אַחֲרֵכֶת הַתְּלֻבֶשׁ בִּיצְחָק וְנַצְרָף וְאָמַר אֶל פָּעַשׁ לוֹ מְאוּמָה, שָׁאָתוֹ שְׁנַצְרָף בּוֹ לְאָשָׁה דָּבָר, שֶׁלֹּא עָבֵר עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְכֵן יַעֲקֹב הַתְּגַלְּגֵל בּוֹ כִּשְׁיַרְד לְגָלוֹת מִצְרָיִם (שלוחא לאזר), שְׁפָחָד שֶׁלֹּא קִיהְוָה עַוְלָה. בָּאוֹתוֹ זֹםְן אָמַר לוֹ הַקְּדוּשָׁ בָּרוּךְ הוּא אֶל תִּירָא מְרָדָה מִצְרִים וְגּוֹמֶר, אֲנָכִי אָרֶד עַמְקָם מִצְרִים וְאֲנָכִי אָעָלָה.

תקון שלישי

בראשית שם אָרְיֵי של קרבן, שהיה יורד על הקרבן בדמות אָרִי או כל הקרבות, וזהו ראותו לחיות שְׁחִי אָוְלִים קרבנות. אמר לו רבי אלעזר: ולמה קיימורdot חיות לאכל קרבנות? אמר לו: בני, ארבע חיות הן בכיסא, אריה שור נשר אָדָם, ובגוף האָדָם ארבעה יסודות שמנגנים עליהם ארבע חיות, שהנפש כלולה בהם, ומושום זה פרנסת הנפש מארכבה הלאה. כשהחטא אָדָם בארכבה היסודות שלו, כאלו חטא בגופו, זהו שחתוב מאשר חטא על הנפש, ובאותו זمان נפרדו מים מאש ורוח מעפר.

שמעפר יוצאים זרעים, שהם פרוסה של אָדָם, ומهمים מהיותו, שכן פרנסת של אָרִי, ומיאש בהמות, שהם פרנסת של שׂוֹר, ומהרום עופות, שהם פרנסת של נשר, וכשהחטא בהם, נפרדו היסודות, ויש בהם מחלוקת שהיא פרוד, ועולה שם יהו"ה מהם, ונכנס יציר הרע שהוא סמא"ל שָׁטָן, שְׁיהו"ה לא שׂוֹר.

אתפרש יסודין ואית בהון מחלוקת דאייה פרודא, וסליק שם יהו"ה

באברחים לשזבָא ליה אלָא אִיהוּ מִמְשָׁ, בגין דקני על שמיה, וביה אַתְּלַבֵּן אָדָם הַרְאָשׁוֹן דאייהו עבודה זָרָה, לְכָתֵר אַתְּלַבֵּשׁ בִּיצְחָק וְאַצְטָרִיף וְאָמַר (בראשית כב יב) אל תעש לו מְאוּמָה, דהיהו אַצְטָרִיף בֵּיה לא עָבֵד מְדֻעַם, דלא עָבֵר עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְכֵן יַעֲקֹב אַתְּגַלְּגֵל בֵּיה, כִּי נחת לגולתא דמצרים (דוחזה לאארץ) דדחיל דלא הוה סְלִיק, בהיהו זמנא אמר ליה קוידשא בריך הוא (שם מו ג) אל תירא מְרָדָה מִצְרִים וְגּוֹמֶר, אֲנָכִי אָרֶד עַמְקָם מִצְרִים וְאֲנָכִי אָעָלָה גם עלה.

תקונא תליתאה.

(זהו תkon כ"ד).

בראשית טפּון אָרְיֵי קרבנה, והוה נחית בקרבנה בדיקנה דאייהו אכיל קרבניין, ודא איהו קדמָא להיוון דהו אכלי קרבניין. אמר ליה רבי אלעזר ואמאי הוו נחטין חיוון למיכל קרבניין, אמר ליה ברי ארבע חיוון אינז' בקרים, אריה שור נשר אָדָם, ובגופא דבר נש ארבע יסודין, דמןן עלייהו ארבע חיוון, דנפש כלילא בהון, ובגין דא פרנסת דנפש אמלין ארבע, פָּד חָבָר נש בארבע יסודין דיליה כאליו חָבָר ב نفسא, הדא הוא דכתיב (במדבר ו יא) מאשר חטא על הנפש, וביהו זמנא אתפרש מיא מאש ורוחא מעפרא.

דמעפרא נפקין זרעין דאיינז פרנסת דאָדָם, ומפעיא חיוון דאיינז פרנסת דאייה, ומיאש בעירין דאיינז פרנסת דשור, ומרוחא עופין דאיינז פרנסת דנשר, וכדר חָבָר בהון אתפרש יסודין ואית בהון מחלוקת דאייה פרודא,

בפְּרוֹוד, וִסּוֹד הַכָּבָר - חָלֵק לְבָם עַמָּה יָאָשָׁמוּ, וְמַשּׂוּם וְהַצְּרִיךְ קָרְבָּן מַהֲמִינִים הַלְּלוּ שְׁחַטָּא בָּהֶם לְקָרְבָּהֶם, אַוּתָם אַרְבָּעָה יִסּוּדוֹת שִׁישׁ בָּהֶם פְּרוֹוד, וּבָאָתוֹן זָמַן שְׁמַתְקָרְבִּים הַיִּסּוּדוֹת זוֹהֶה, מִיד יָוֹרֶד הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַלְיָהֶם וּבָוּרָם הַשְּׁטַּן, וְאַם לֹא בָּוּרָם, בָּרִי אֲשֶׁר קָרְבָּן שְׁוֹפְטָה אֹתוֹן. זָהוּ שְׁבַּתּוֹב וְהַאֲשָׁעָל הַמְּזֻבָּחַ תַּוקְדֵּבּ בָּו.

וְסּוֹד הַקְּרָבָנוֹת, עוֹד וּבְשָׁר פְּלִיבִּשְׁנִי וּבְעַצְמוֹת וּגְידִים תָּסּוּכְכִּנִּי. הַעוֹר הַוָּא לְבוֹשׁ הָאָדָם, זָהוּ שְׁבַּתּוֹב וַיַּעֲשֵׂה יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאַשְׁתָּוֹת פְּתָנּוֹת עוֹר וַיְלִבְשֵׁם, אִם זָכָה - בְּתָנּוֹת אָוֹר הַנְּחַשׁ שְׁפֹולֵל אַרְבָּעָה יִסּוּדוֹת, שָׁם רְשִׁוּמוֹת מִצּוֹות לֹא תַּעֲשֶׂה שָׁדָם בְּעַלְיָהֶן, עֲוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם חֲקוּקִים לוֹ עַל עַצְמוֹתָיו, וְקָרְבָּן קָעוֹר שֶׁל הָאָדָם מִצּוֹות עֲשָׂה, שָׁהָם קָרוֹב שֶׁל אֹתוֹת שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

וְעַלְיָהֶם נִגְמַר אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן, מִכֶּם וְדָאי, לְהַזְּצִיא אָוֹר הַנְּחַשׁ שְׁבַּעַמְרָקִים מִצּוֹות לֹא תַּعֲשֶׂה, וְאָדָם שְׁעוֹרֵב עַלְיָהֶם נִגְמַר בָּוּ אָדָם לְהַכְּלִיל דְּמָה יִמְיוֹן בְּצֵל עֹזֶבֶר, אָדָם כִּי יִמְותֵת בָּאָהָל, כִּי יִמְותֵת וְדָאי, וְזֹהִי הַקְּרָבָה הַקְּרָבָן שֶׁל עָשָׂו, יִצְרָר הַרְעָע, שֶׁנִּגְמַר בָּוּ יַקְרִים אָבִי וַיַּאֲכִל מִצְרִיד בָּנוֹ. הַבְּשָׁר הַוָּא שְׁבָר מִן שְׁבָרִים, וְהַוָּא אָדָם, מִצְדָּל שֶׁל הַתִּחְיָה שְׁהַוָּא שֹׁוֹר, בְּשָׁר תִּי, בְּשָׁר טָהוֹר, וַיְשַׁׁחַט אָחָר שֶׁל בְּשָׁר בְּשָׁדָה טְרָפָה, שְׁשֹׁוֹרָה בָּוּ רְוִית הַטְּמֵמָה, מְלָאָךְ

דָּאיָהוּ שֹׁוֹר, בְּשָׁר חַי בְּשָׁר טָהוֹר, וְאַתָּה (דָּקְמָן ע"א) אַחֲרָא דְּבָשָׁר בְּשָׁדָה

מְנִיחָהוּ, וּעַל יִצְרָר הַרְעָע דָּאיָהוּ סְמָא"ל שְׁטַּן, דִּיהְוָה לֹא שְׁרִיא בְּפְרוֹידָא, וְרֹזֵא דְּמַלְהָ (הוֹשֵׁעַ). חָלֵק לְבָם עַמָּה יָאָשָׁמוּ, וּבְגִינַּן דָּא צְרִיךְ קָרְבָּנָא מְאַלְיָן מִינִין דְּחַבְּבָה בְּהַוָּן, לְקָרְבָּא בְּהַוָּן, אַינְנוּ אַרְבָּע יִסּוּדִין דְּמַתְקָרְבִּין יִסּוּדִין דָּא לְגַבְּיָה וּבְרָחָם מִיד נְחִיתָה קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא עַלְיָהֶוּ וּבְרָחָם שְׁטַּן, וְאַי לֹא בְּרָחָה דָּא אַשְׁא דְּקָרְבָּנָא אַוְקִיד לִיהְיָה, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (וַיָּקָרָא וְהַזָּא עַל הַמְּזֻבָּחַ תַּוקְדֵּבּ בָּו).

וּרְזָא דְּקָרְבָּנִין (איוב י"א) עֹז וּבְשָׁר תְּלִיבִּשְׁנִי וּבְעַצְמוֹת וּגְידִים תָּסּוּכְכִּנִּי, עֹז אִיהְוּ לְבִוְשָׁא דָאָדָם, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית ג' וַיַּעֲשֵׂה יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאַשְׁתָּוֹת בְּתָנּוֹת עֹז וַיְלִבְשֵׁם, אִם זָכָה בְּתָנּוֹת אָוֹר מַרְקָמִים מִמְצֹוֹת עָשָׂה, שְׁשָׁכְרָם לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁהָאָה הַאֲוֹר הַגְּנוּז לְצִדְיקִיא, וְאַם לְעַלְמָא דָאָתִי דָאִיהְוּ אָוֹר הַגְּנוּז לְצִדְיקִיא, וְאַם לֹא זָכָה מִשְׁבָּא דְּחוּזָה דְּכָלִיל אַרְבָּע יִסּוּדִין, דְּתִמְןָן רְשִׁימֵין פְּקָודִין דָלָא תַּעֲשֶׂה דְּעָשָׂה בְּרָה בְּשַׁעַלְיָהְוּ, וּבְגִינַּן דָּא אַיְקָמוּהוּ מְאַרְיִ מַתְנִיתִין עֲוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם חֲקִיקִים לוֹ עַל עַצְמוֹתָיו, וַיַּקְרִיבּוּ דְּמִשְׁבָּא דָאָדָם פְּקָודִין דְּעָשָׂה, דָאַינְנוּ קָרְבִּיבוּ דְּאַתְוּן דְּשָׁמָא דְּקוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא.

וְעַלְיָהֶוּ אַתְּמָר (וַיָּקָרָא א') אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן, מִכֶּם וְדָאי, לְאַפְקָא מִשְׁבָּא דְּחוּזָה מִרְקָמִין פְּקָודִין דָלָא תַּעֲשֶׂה, וְאָדָם דְּעָבָר עַלְיָהְוּ אַתְּמָר בִּיה (תהלים קמד ז') אָדָם לְהַכְּלִיל דְּמָה יִמְיוֹן בְּאָהָל עֹזֶבֶר, (בָּמְדִבְרַי י"ד) אָדָם כִּי יִמְותֵת בָּאָהָל, כִּי יִמְותֵת וְדָאי, וְדָא אִיהְוּ קָרִיבוּ דְּקָרְבָּנָא דְּעָשָׂו יִצְרָר הַרְעָע, דְּאַתְּמָר בִּיה (בראשית כ' ל' א') יַקְרִים אָבִי וַיַּאֲכִל מִצְרִיד בָּנוֹ. בְּשָׁר אִיהְוּ שְׁבָר מִן שְׁבָרִים, וְאִיהְוּ סְוּמָק, מִשְׁטָרָא דְּחִיה